POKROK ZÁPADU

ZALOŽEN ROKU 1871.--ROČNÍK XXVII. OMAHA, NEB., V ÚTERÝ 14. ČERVNA 1898. Dvojtýdenníku: ROČNÍK VI. číslo 78.

State Historical Society

První boj na Kubě.

Čtyři naši vojínové mrtvi.

15,000 vojska plaví se k Santiagu.

Dospěje cíle ve čtvrtek tohoto týdne.

Pak podniknut bude útok spojenými silami.

První srážka na půdě kubánské.

První srážka mezi námořníky našími a vojskem španělským, při kteréž tekla krev amerických námořníků, svedena byla v sobotu odpoledne a trvala až do neděle ráno a sice u zálivu Guantanamo. Minule sdělili jsme, že tři z našich válečných lodí a sice Marblehead, St. Louis a Yankee, pronikly do zálivu toho a vypudily Španěly i vyslovili jsme náhled, že záliv ten, jsa prostranný a vody hluboké, sloužiti bude asi za hlavní operační bod. Další udalosti potvrzují tuto domněnku, neboť poslední tři dny minulého týdne byly dějištěm hlavních operací zde. Záliv tento leží rovnou čárou od Santiago asi 40 mil na východ, avšak cestou po zemi vzdálen je asi 60 mil, a tyto cesty jsou namnoze neschůdnými učiněny povstalci kubánskými. Naše lodě svrchu zmíněné dobyly přední části zálivu, kterýž s vnitřní částí spojen jest úzkým průlivem. V této vnitřní části nalézá se město Guantanamo, ležící od ústí zálivu patnáct mil. V této vnitřní části zálivu nalezají se dvě dělové lodice a u Caimanera zřízena jest baterie. Přední část zálivu ovládají naše válečné lodě Marblehead, Yosemite a Vixen. Zálivu tohoto používá se nyní k zásobování našich lodí uhlím, překládá se totiž z uhelných zásobních lodic na naše válečné lodě, kteréž za tím účelem do přístavu zajíždějí. Na výšinách východně od zálivu vlaje prapor americký, neboť v pátek bylo vysazeno 850 amerických námořníků na břeh, pod ochranou válečných lodí Oregon, Marblehead a Yosemite a vztýčen tu prapor americký nad zříceninami tábora, z kteréhož Španělové vypuzeni byli. Vystupování námořnictva našeho na břehy započalo o druhé hodině odpoledne a dělo se bez jakékoliv ztráty z naší strany. Španělové prchali jak ovce, jakmile palba z našeho loďstva zahájena byla. Naše lodě Marblehead, Dolphin a Vixen a zásobní uhelné lodě Merling a Kingston ležely při ústí přístavu po kolik dnů. V pátek ráno připojil se k nim Oregon a vepluvše do vnitř zálivu, zahájily palbu proti náspům španělským. Z města Guantanamo vyjela proti ním vstříc malá španělská dělová lodice, aby přispěla bateriím na náspech, avšak sotva přiblížila se na dostřel, obrátila a vrátila se do bezpečí, aniž by vypálila jedinou ránu. Z našich lodí vypáleno bylo asi padesát střel, jimiž náspy španělské proměněny v ssutiny a nepřítel vypuzen prchal na výšiny. Ze španělských střel ani jediná netrefila. Když Španělé opustili břehy, vysazeno 40 námořníků z Oregonu a 20 z Marbleheadu na břeh a zmocnili se posicí nepřátelských bez veškerého odporu, očekávajíce dalších posil, nalézajících se na parníku Panther. Tento, s hotovostí na něm se nalezající, vyplul z New Yorku hned v den prohlášení války a námořníci na témž očekávali, že do týdne vystoupí na břehy kubské v Havaně. Však ubíhal den po dni a týden po týdnu a námořníci stávali se netrpělivými, v obavě, že připraveni budou o čest, býti prvými na březích kubských. Této cti se jim však přece dostalo, jakož i té, že první na pevnině kubské utkali se se Španěly v boj. Vysazeni byvše na břehy obsadili přiléhající výšiny, kdež zřídili náspy ku své obraně. Hned druhý den, v sobotu, mělo se jim dostati křestu krvavého. Na předstráže jejich započala střelba kol třetí hodiny odpolední v sobotu a brzy utkali se v boj, kterýž trval střídavě až do neděle rána, kde dostalo se naším posily a Španělové donuceni k ustoupení. Předstráže byly as tisíc kroků od tábora a donuceny byly nepřítelem ku stáhnutí se zpět. Čtyři z našich námořníků, jak dalece známo, byli zabiti a několik se ještě pohřešuje. Zabitými jsou výpomocný ranhojič J. B. Gibbs, seržant C. H. Smith a prostí William Dunphy a James McColgan. Ztráta Španělů jest neznáma, však z louží krve, jež po stáhnutí se Španělského vojska nazpět byly nalezeny, má se za to, že mají více mrtvých i raněných. Srážka nezapočala útokem, nýbrž střelbou na předstráže naše z úkrytu a tyto byly brzy zapuzeny, hledajíce ochrany v táboře. Odtud spůsoben výpad proti nepříteli, kterýž byl zatlačen kol páté hodiny. Tu nalezeny mrtvoly obou prostých vojínů, oba střeleni do hlavy a z blízké vzdálenosti. Střevíce, klobouky a pásy s náboji byly jim sejmuty a těla jejich zohavena sečnými ranami mašetami. Když nadešla noc, Španělové nepřestávali střileti z úkrytu, naší pak odpovídali střílením na zdař bůh v místa, z nichž výstřely přicházely. Lodě naše házely světlo reflektory na výšiny a objevily-li kde nepřítele, spůsobily vždy v zápětí střelbu z ručnic. Po půlnoci podnikli Španělové útok na tábor americký, na straně jihozápadní, však nežli slezli výšiny z třetiny cesty, zapuzeni byli ostrou palbou posádky tábora. Při tomto útoku zabit byl ranhojič Gibbs, jsa trefen kulí před svým vlastním stanem. Útočeno pak bylo Španěly s přestávkami po celou noc z různých stran. K ránu střelba ochabovala. Po rozednění očekáván opět útok, avšak marně. Když se rozednilo, mohla býti používána děla, kteráž v noci nebyla použita z obavy, že by mohly střely zasáhnouti naše vlastní lidi. Mnoholi bylo útočníků, není známo a náhledy se různí. Někteří soudí, že bylo jich 200 a jiní soudí až do tisíce. Telegrafické spojení s tímto zálivem bylo dříve přerušeno, nyní však bude obnoveno, tak aby mohlo loďstvo naše býti v neustálém spojení s Washingtonem. Příjezd posil potřebných k zahájení útoku na Santiago se netrpělivě očekává a vše jest k útoku připraveno.

Pohřešovaný oddíl stráže, počtem as 30 mužů, vrátil se do tábora během dne a sice v plném počtu. Musili prý celou noc a skoro celý den brániti se Španělům na ně útočícím, ale dík špatnému míření nepřítele neutrpěli žádných ztrát. Během dne uznáno za lepší, opustiti výšiny a zaujmouti dřívější španělský opevněný tábor, kdež mohou býti chráněni proti nepříteli děly z lodí. Toto opatření učiněno proto, jelikož má se za to, že nepřítel je u velké převaze.

Přes Kingston na ostrově Jamaica, dochází zpráva od loďstva Sampsonova, že v Santiago jest prý asi 20,000 španělského vojska, většinou pěchoty, však též něco jízdy a polního dělostřelstva. Veškerá moc z celého okolí byla prý tam stažena. Jízda prý během dne projíždí okolím města a vrací se na noc do tábora. Španělové prý se chystají k tuhému odporu. Z lodí admirála Cervery byla některá děla přeložena do pevností. Povstalci v počtu as 5000 nalézají se na výšinách západně od města. Z těch prý asi 2000 jsou posud neozbrojeni. Gen. Gomez nalézá prý se as 150 mil od města uvnitř země a snaží se s hotovostí svou k městu proniknouti a s ostatními povstalci se spojiti. Admirál Sampson udržuje s povstalci neustálé a přímé spojení a zaopatřuje je zbraní a zásobami. Po lodích Vixen a Suwanee dopraveno bylo minulou středu povstalcům 3000 springfieldských ručnic, 100 karabin, 300,000 nábojů, 2000 mašet a jiné zásoby. K břehu přirazili as patnáct mil západně od Santiago, kdež bylo shromážděno as 800 povstalců. Zásoby vyloženy bez odporu a nesnází. Táž zpráva dodává, že dle úsudku konservativních lidí, nebude se moci vojsko naše spoléhati na povstalce v ničem a bude muset vésti válku dle svých plánů a na svou vlastní pěsť.

Dle zprávy new-yorského Worldu prý admirál Sampson, nedávným útokem na ústí zálivu Santiagského přišel k poznání, že síla španělské obrany byla podceňována. Čtyry baterie odpovídaly palbě z lodí. Jedna z těch umístěna je na vrcholi kopce asi míli východně od pevnosti Morro a asi v téže výšce, totiž asi 200 stop nad hladinou mořskou. Trochu dále na východ byla baterie pobřežní. Z pevnosti Morro nebylo stříleno na loďstvo, neboť na pevnost tu nebylo útočeno, avšak baterie pobřežní pod pevností, mající několik mocných děl, udržovala palbu a proti ní mířena byla silnější střelba. Západně od ústí přístavu byla čtvrtá baterie, též na výšině asi v té samé výšce co pevnost Morro. Nejsilnější palbu udržovala baterie východně od Morro.

Kubánci v Havaně v nebezpečí.

Z Havany dochází zpráva, že rodilí Kubánci nalézají se tam v nebezpečí života a jest obava, že se tam bude opakovati totéž krveprolití, jež se událo v roce 1871. Španělové totiž jsou velice popuzeni proti Kubáncům, jež všechny považují za spojence Spojených Států a obviňují je, že jsou příčinou nynější války. Kubánské ženštiny prý nesmí odvážiti se na ulici, zejmena po západu sluce, aby nebyly uráženy roztrpčenými Španěly.

Obtíže válečné na Kubě.

Lékařský časopis, The Medical News, vycházející v New Yorku, uveřejnil interview, kterýž měl zpravodaj jeho s Dr. D. F. Lane z Filadelfie, kterýž jest rodilým Kubáncem a občanem americkým, znajícím zevrubně poměry na Kubě. Týž praví: "Nepřipravenost vojska k válce jest patrnou a dle všech zpráv bude zapotřeby mnohem větší množství hotovosti ke vpádu na ostrov, než se myslelo a proto chápu váhání se strany Washingtonské vlády, vysaditi válečnou hotovost na pevninu blíže Havany a Matanzas. Vlastně jsem toho přesvědčení, že jestliže Havana mezi tím nekapituluje následkem nedostatku potravin, nebude tam žádné vojsko vysazeno před říjnem, aneb listopadem. V okolí Santiago jsou poměry zcela jiné. Krajina kolkolem jest kopčitá a mnohem zdravější a použitím několika tisíců povstalců ze sousedství za posádku v městě pro kapitulaci, může americké vojsko být bezpečně utábořeno celé leto, za mnohem výhodnějších okolností, než v Chicamauga aneb Tampa. Se stanoviska Kubánce, tato blokáda, zvláště jestli má být udržována celé leto, znamená v podstatě vyhubení veškerého lidu v těchto třech provinciích, Pinar del Rio, Havana a Matanzas, a jelikož tato válka, jak se praví, byla započata právě k tomu účeli, aby lid tamnější byl zachráněn, proč by nemělo americké vojsko ihned obsaditi ostrov, i když přijde do nebezpečí velké úmrtnosti, následkem poměrů klimatických? Se strany druhé, co Američané, jsme oprávněni o té věci rozumovati. My dojista nejsme připraveni na podobný podnik. Naši vojínové jsou většinou lidé, kteří včera byli klerky aneb dělníky a nejsou zaopatřeni ani tou nejnutnější věcí pro letní kampani v tropických krajinách, totiž přiměřeným oděvem. V takovém podniknutí my víme, že podnebí není ani tak příčinou úmrtnosti, jako nedostatečná příprava a nedostatek organizace. Proto dlužno míti zřetel na životy 20,000 neb 30,000 Američanů proti oněm nešťastníkům, kteří snad nyní jsou již mimo veškerou pomoc lidskou. Uzavření přístavu dojista donutí Havanu ku kapitulování dávno před říjnem a do té doby bychom měli míti dokonale vycvičené a náležitě vypravené vojsko."

Více vojska na Filipiny.

Ze San Francisco se sděluje, že gen. Merritt usiluje o to, aby jeho velení na Filipínách svěřeno bylo neméně než 20,000 vojska a že k žádosti té bylo ve Washingtonu již svoleno. Každodenně přijíždí nové pluky do San Franciska a již 16,000 vojínů, většinou dobrovolníků jest tam shromážděno. Tábořiště nynější, Camp Merritt, bude v nejbližších dnech opuštěno a veškerá hotovost přeložena na vojenské tábořiště Presidio. To bylo prý zapotřeby ze zdravotních i jiných příčin. Tábor Merritt totiž postrádá veškeré kanalisace, jest stále přeplněn civilisty, aniž bylo by lze je odtud vypuditi, jelikož táborem vedou městské ulice a konečně vzniklo prý mnoho hostinců kolkolem tábořiště. Několik náklaďních lodí s vojskem vypraveno bude dojista v dnech nejbližších, nepochybně již snad dnes.

Monitor Monterey, který počátkem min. týdne vyplul s uhelní nákladní lodí Brutusem ze San Francisko na ostrovy filipínské, přistál min. pátek v San Diego, v již. Kalifornii, kdež přijal novou zásobu uhlí. Byl nepochybně bouří zahnán ze směru, kterým se ubírati měl. Po zásobení se uhlím vyplul druhý den směrem k ostrovům hawaiským.

Útok na Manilu.

Zpráva, jež minule byla podána, že Manila jest již snad v rukou povstalců, byla předčasnou. Z Hong Kongu došla zpráva datovaná 11. (v sobotu), že povstalci pod vůdcovstvím Aguinaldo útočí na Manilu. Dewey slíbil, že zabrání krveprolití, jestli povstalci města se zmocní. Španělskému guvernéru dáno na srozuměnou, jestli nezruší cenu, kterouž vysadil na hlavu Aguinalda, že nebude jemu dána žádná milost, jinak ale že válčeno bude dle obyčejů civilizovaných národů. Následkem toho, že na hlavu vůdce povstaleckého byla vypsána cena, byly již tři útoky na život jeho učiněny.

Podrobná zpráva od Deweyho.

V pondělí došla do Washingtonu poštou podrobná písemná zpráva od Deweyho, z kteréž vypisuje porážku Španělů u Manilly na 1. května a líčí celý průběh boje. Neobsahuje nic nového, neboť zprávy časopisecké podaly nám celý průběh již dříve.

Výprava na Kubu zdržena.

Minule sdělováno bylo, že již ve středu vyplula hotovost válečná z Tampy na Kubu, aby spolupůsobila tu s loďstvem naším v útoku na Santiago. Zpráva ta byla předčasnou. Tak totiž bylo obmýšleno, avšak v poslední chvíli bylo loďstvo zpět zadrženo a to až do soboty a sice z té příčiny, že vznikly pověsti o tom, že viděny byly tři španělské válečné lodě nedaleko Key West. Z toho soudilo se, že jsou to nějaké válečné lodě španělské, jež pod rouškou tmy vyklouzly z přístavu havanského, aneb po případě z některého jiného kubského přístavu, aneb konečně, že by to mohly býti některé z lodí admirála Camarry, kteréž ze Španělska přece oceán přejely, aby tu pásly po lodích amerikánských vůbec, aneb těchto, jež dopraviti mají naší hotovost k Santiagu. Proto zdrženo loďstvo naše a shromážděno k jich ochraně šestnáct válečných amerických lodí různých velkostí, v jichž čele stojí velká válečná loď Indiana, kteráž provází výpravu americkou. Ačkoliv se ve Washingtonu nepřikládala plně víra pověstem o křižujících lodích španělských, přece uznáno za potřebné učiniti všemožná opatření, jež by sloužily k bezpečnosti hotovosti naší. Teprve v sobotu vypluly lodě z Tampa, počtem třicet a dospěly v neděli do Key West. Na další cestu z Key West vydaly se pod dostatečnou ochranou, v pondělí ráno a do čtvrtka nalezati se budou blíže zálivu santiagského a vystoupí na břehy během pátku. Panuje pověsť, že během deseti dnů započnou přípravy k útoku na Porto Rico a sice učiněn bude prý útok na San Juan válečnými loděmi i vojskem.

Hotovost válečná vypravena z Tampa, Florida, obnáší as 15,337 mužů a sice 11,000 pěchoty našeho vojska řadového, dva pluky dobrovolníků a 4 baterie